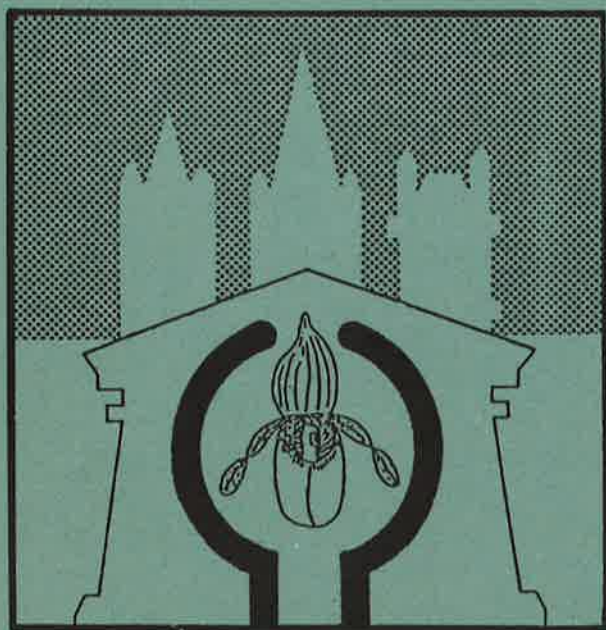

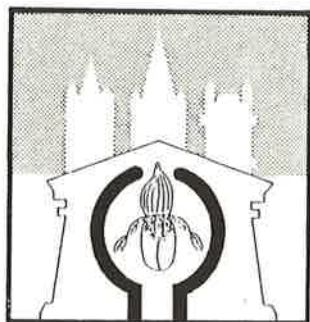
De
VRIENDEN van de PLANTENTUIN

driemaandelijks tijdschrift
zevende jaargang
nr 1 maart 1988

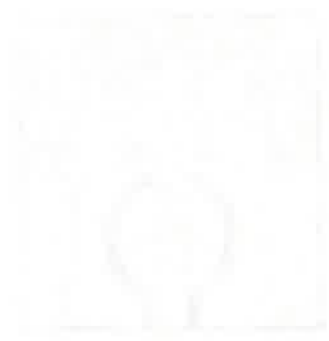
De
VRIENDEN van de PLANTENTUIN

GENT

driemaandelijks tijdschrift
zevende jaargang
nr 1 maart 1988

DENDROLOGIE IN DE	
PLANTENTUIN	blz. 3
UIT ONZE TAALTUIN	
BEUKEN EN HEESTERS	17
BOEKENNIEUWS	21
INFO	26

REDACTIE :

dhrrn. Prof. Dr. Van der veken
Lenaerts Jan
Goetghebeur Paul
Plus Marcel

DENDROLOGIE in de PLANTENTUIN .

2

In het eerste deel, verschenen in het vorige nummer, is uiteengezet wat bedoeld wordt met architectuurtype van een boom. De zowat 25 verschillende types die men nu onderscheidt, vormen samen een **typologie**.

Aangezien deze types extremen voorstellen in continuüm, zullen overgangsvormen - hoewel eerder zeldzaam - de mooie, heldere typologie iets minder scherp ingedeeld maken.

In de nu volgende voorbeelden, gegroepeerd naar hun groeiplaats in de Plantentuin, komen boomsoorten met een goed herkenbaar architectuurtype aan bod.

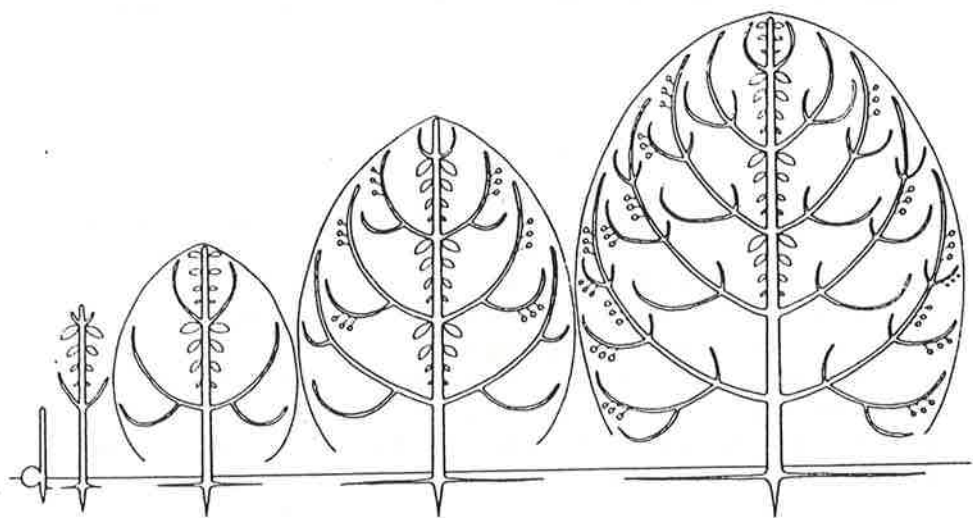
Op wandel doorheen tuin en serres met dit boekje in de hand, kan een en ander wellicht duidelijk worden.....

A. D E T U I N

Bij het binnenkomen zien we meteen een erg exotisch gevormde boom, rechts van de weg,

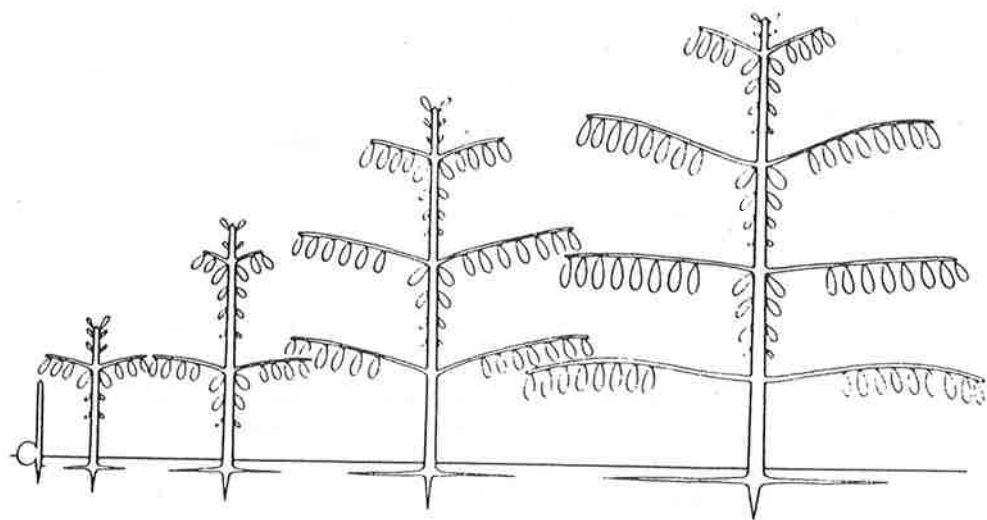
de **Sangeden** (*Araucaria araucana*):

de hoofdstam groeit aan een stuk recht omhoog (= monopodiaal); de groei gebeurt ritmisch, wat men kan afleiden uit de plaatsing van de zijtakken in kransen; de zijtakken van eerste orde, boven in de kruin, groeien met een boogje omhoog en gaan het patroon van de hoofdas herhalen, zelf dragen ze op hun beurt kransstandige zijtakjes van tweede orde.

* (fig. 1) =model van Rauh.

Een eindje verder, links van de weg, net voorbij een waterputje, bevindt zich een zeer mooi exemplaar van de **Nikko Zilverspar** (*Abies homolepis*): de hoofdstam groeit ook hier aan een stuk recht omhoog (=monopodiaal) en de groei gebeurt ritmisch met kransstandige takken; maar in tegenstelling tot het vorige model blijven de zijtakken van eerste orde opvallend horizontaal uitgroeien (=plagiotroop).

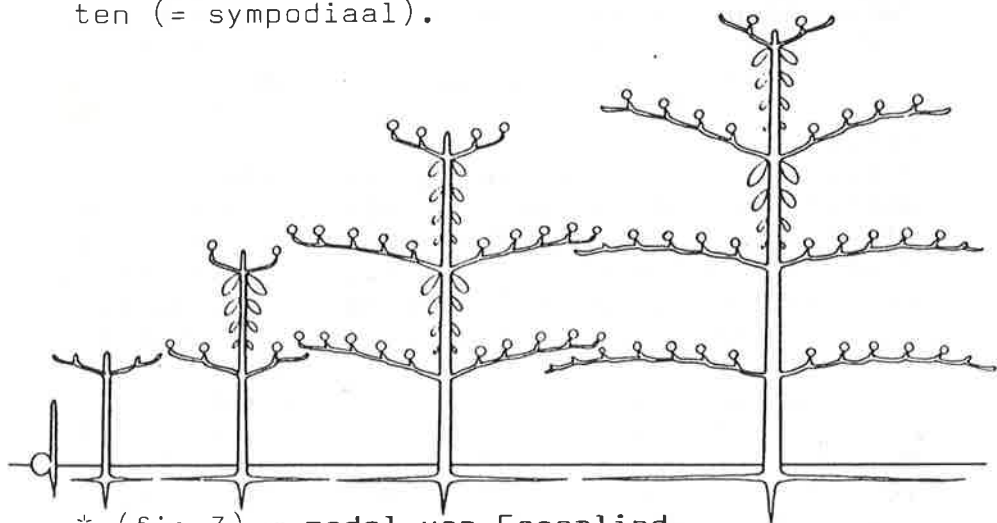
* (fig. 2) =model van Massart.

Iets verder, aan de rechterzijde, bij de vijverrand, houden we even halt bij de **Parasolden** (*Pinus pinea*): de architectuur van deze soort, zoals bij de meeste dennen behoort zeer duidelijk tot het model van Rauh dat reeds is beschreven bij de Slangeden (fig. 1).

Hetzelfde type is terug te vinden bij een aantal loofbomen, maar meestal minder duidelijk: de kransstandigheid van de zijtakken is niet zo uitgesproken als bij de naaldbomen. Een eerste voorbeeld de **Hongaarse Eik** (*Quercus frainetto*), waarvan een jong exemplaar zich bevindt tussen de geneeskruiden, rechts van de weg bij het einde van de bocht. Vlakbij, in de systematische tuin, bij de **Moseik** (*Quercus cerris*) en de **Wintereik** (*Quercus petraea*) kunnen we hetzelfde Rauh-model (fig. 1) vrij goed waarnemen.

Voorbij de medicinale planten nemen we het eerste pad rechts, we volgen de vijver. Na een eindje wandelen bemerken we links de varensleuf, en daar net voorbij, op de rand van de sleuf groeit een oude **Hulst** (*Ilex aquifolium*): de monopodiale hoofdstam, de min of meer kransstandige slappe zijtakken, en de horizontale groei ervan wijzen naar het model van Massart (fig. 2).

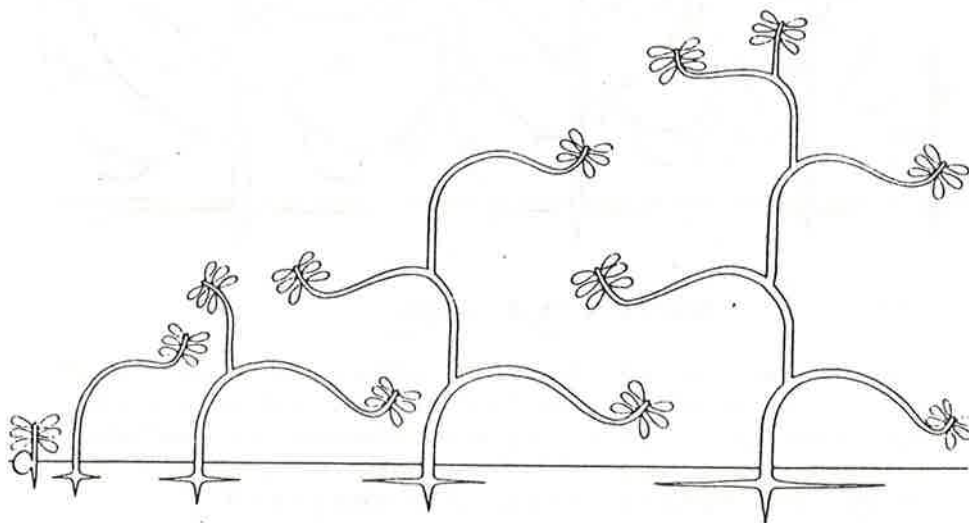
Aan de rechterzijde van het pad, ongeveer op dezelfde hoogte staat ons volgend studieobject, een Japanse **Magnolia** - soort (*Magnolia kobus*): de hoofdstam groeit in principe door (de groeitop is hier wellicht enige malen beschadigd); de zijtakken van eerste orde staan geconcentreerd op de stam; de zijtakken groeien echter niet door: aan de top vormt de groeipunt vaak een bloem, en stopt daarbij zijn groei, een of twee zijknoppen zetten de groei verder; de zijtak als geheel wordt dus opgebouwd uit delen van verschillende oorsprong, ontstaan uit verschillende groeipunten (= sympodiaal).

* (fig.3) = model van Fagerlind

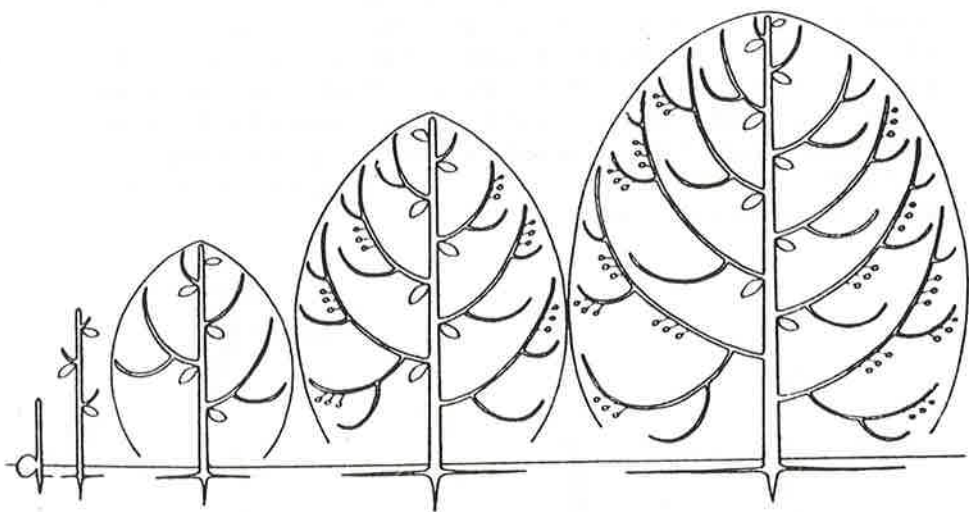
Wat verder, bij de splitsing van het pad, zien we links op de hoek een **Grove Den** (*Pinus sylvestris*); net zoals bij de Parasolden herkennen we ook hier het model van Rauh. We volgen het pad langs de Emile Clauslaan, en wat verder, rechts, staat een jonge **Zwarte Spar** (*Picea mariana*). Aan de rechte hoofdstam en de horizontaal groeiende, kransstandige zijtakken herkennen we makkelijk het model van Massart (fig. 2).

Een eind verder gaat dit aardewegje over in een met natuursteen aangelegd pad, en dat gaan we meteen volgen, na even enkele waarnemingen bij een oude **Vlier** (*Sambucus nigra*): de hoofdstam groeit een eind omhoog, maar gaat op de duur overbuigen (wellicht onder invloed van de zwaartekracht), en een zij-scheut groeit dan recht omhoog, tot ook deze weer overbuigt, enz.

* (fig. 4) = model van Champagnat

Dit natuursteenpad volgen we, en even voor het einde, rechts, zien we een **Rode Els** (*Alnus rubra*): de hoofdstam groeit aan een stuk rechtdoor, de hogere zijtakken groeien in een boogje omhoog en herhalen het patroon van de hoofdas; maar: deze zijtakken staan niet op bepaalde hoogtes geconcentreerd op de hoofdstam, hier is de groei niet ritmisch maar continu, en precies dit laatste kenmerk maakt het verschil met het reeds gekende model van Rauh.

(fig. 5) = model van Attims.

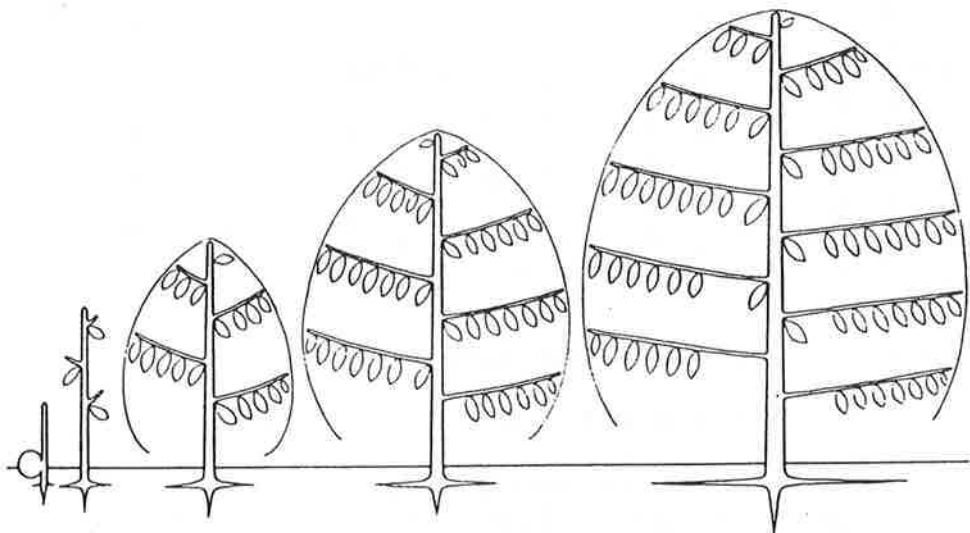
Aan het einde van het pad komen we opnieuw op een aardeweg, die we naar links volgen. Langs dit pad zijn talrijke naaldbomen aangeplant, waarvan heel wat soorten groeien volgens het model van Massart (fig. 2), zoals:

de **Blauwe Spar** (*Picea pungens* 'Glauca'),
 de **Douglasspar** (*Pseudotsuga menziesii*),
 de **Canadese Hemlock** (*Tsuga canadensis*),

de **Atlasceder** (*Cedrus atlantica*),
de **"Redwood"** (*Sequoia sempervirens*).

B. V I C T O R I A - K A S

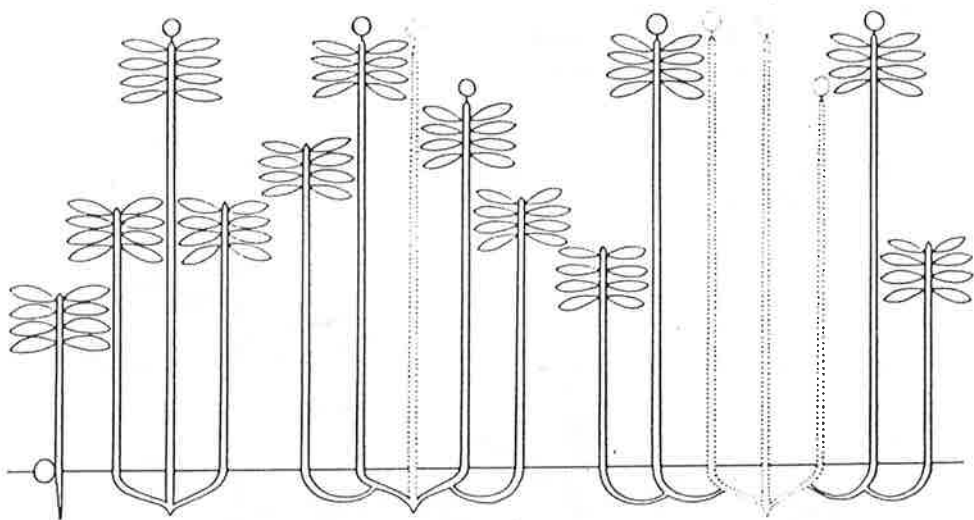
We gaan eerst rechts van de vijver, op zoek naar de **Koffieplant** (*Coffea canephora*), waarop we, ondanks de noodzakelijke snoei, nog vrij goed het architectuurtype kunnen bepalen: de hoofdstam groeit rechtdoor, en vormt doorlopend een groot aantal horizontaal groeiende zijtakken.

* (fig. 6) = model van Roux

Bij het einde van deze gang groeien een aantal reuzekruiden, links twee cypergras-soorten, de **Papyrusplant** (*Cyperus papyrus*) en de **Parapluplant** (*Cyperus involucratus*), en rechts een aantal soorten van de **Gemberfamilie** (*Zingiberaceae*): al deze planten bezitten onvertakte, vaak kruidachtig blij-

vende stengels, die slechts een korte periode leven, bloeien en afsterven; ze worden vervangen door nieuwe scheuten die ontstaan uit ondergronds groeiende wortelstokken.

*(fig. 7) = model van Tomlinson

C. S U B T R O P I S C H E K A S

Ook hier zijn door snoei veel bomen en struiken onherkenbaar vervormd. Enkele heel mooie, niet gesnoeide exemplaren gaan we nu even bekijken en bewonderen

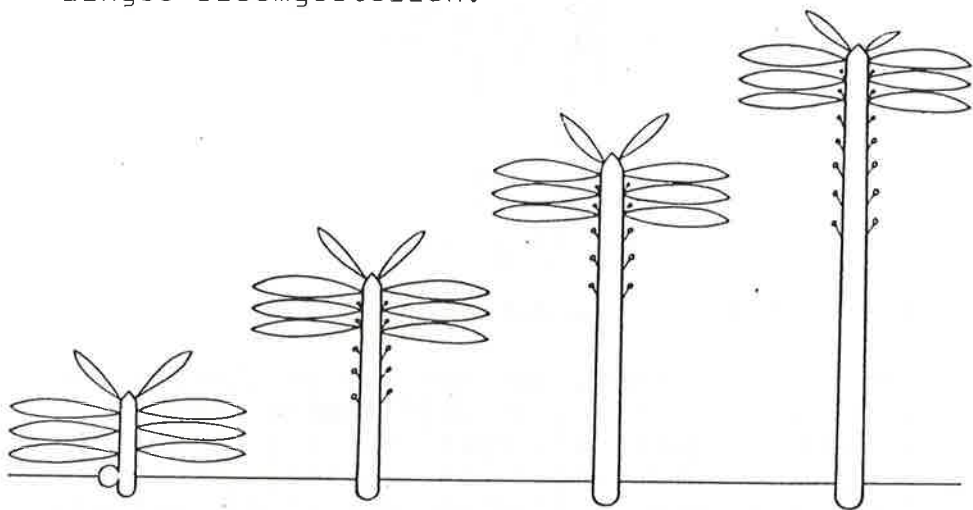
In de eerste helft, langs het rechterpad, bevinden zich drie soorten *Araucaria*, nauw verwant met de Slangeden die we bij de ingang van de tuin hebben besproken.

De eerste soort, de "Hoop"-den (*Araucaria cunninghamii*) is al een grote boom met een prachtig glimmende donkerrode schors. Inzake architectuur stemt ze volledig overeen met de

Slangeden: de hoofdstam groeit door, de zijtakken staan in kransen, en de hogere zijtakken groeien in een boogje omhoog en herhalen het patroon van de hoofdas (model van Rauh fig. 1)

Aan de voet van deze boom staat een jong exemplaar van de **Kamerden** (*Araucaria heterophylla*), een soort die vroeger een hoekje opvulde in elke beenhouwerij. Hier is de perfect horizontale groei van de kransstandige zijtakken bijzonder opvallend: model van Massart (fig. 2). Hetzelfde zien we evident bij de derde soort, ongeveer op de helft van het pad, *Araucaria bidwillii*.

Op hetzelfde pad, nog wat dichterbij de uitgang, groeit een uit zijn voegen barstende **Kanarische Dadelpalm**, een zusje van de Dadelpalm uit de Sahara. Deze plant behoort tot een ander en eenvoudig architectuurtype: de hoofdstam groeit voortdurend door, vertakt zich niet, en vormt een groot aantal zijdelingse bloemgestellen.

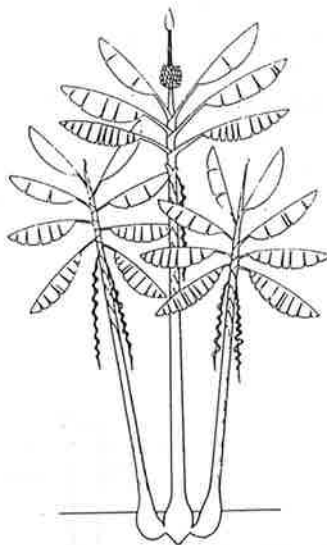

*(fig. 9) = model van Corner.

D. TROPISCHE KAS

We dalen de trap af en gaan naar links, waar we al gauw een groepje reusachtige **Banaanplanten** (*Musa div. sp.*) vinden.

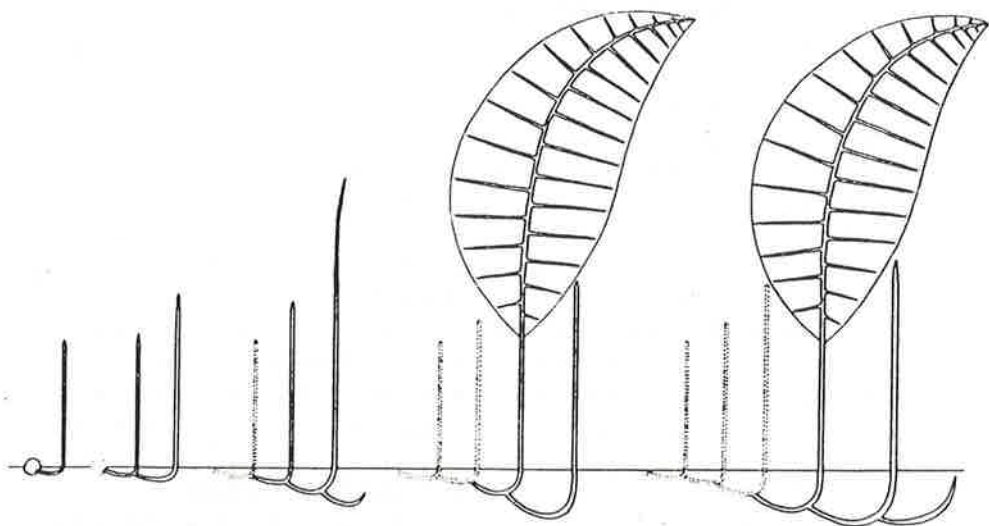
Deze reuzekruiden vormen een onvertakte schijnstam, opgebouwd uit een aantal grote bladscheden, de stengel zelf blijft kort, tot voor de bloei. Want bij de bloei groeit de stengel uit, vormt bloemen en vruchten en sterft dan af. De plant zelf vormde intussen ondergrondse uitlopers en groeit op deze manier verder.

*(fig. 7 en 8) = model van Tomlinson

Een eindje verder, opnieuw aan de linkerzijde is er een opvallend groepje **Bamboe** (*Dendrocalamus giganteus*). Deze enorme grassoort is een vertegenwoordiger van een nieuw architectuurtype: een hoofdstam ontspringt uit een zeer stevige, gekromde wortelstok, groeit

uit, gaat zich sterk vertakken, bloeit, zet vrucht en sterft af, maar is ondertussen door nieuwe scheuten op de wortelstok vervangen.

* (fig. 10) = model van Mc Clure

E. S U C C U L E N T E N K A S

Veel van de hier aanwezige planten zijn door hun eenvoudige constructie uitermate geschikt voor studie en demonstratie van architectuurtypes: het aantal zijtakken is eerder beperkt en hinderende bladeren ontbreken meestal. Een aantal reeds eerder beschreven modellen vinden we ook hier terug.

Veel van de **zuilvormige cactussen** behoren tot het model van Corner (fig. 9), zoals *Helianthocereus jascana*, *Neobuxbaumia polylopha*, *Pachycereus pringlei*, *Pilocereus chryso-stele*, *P. glaucescens*, *P. leucocephalus*, *P.*

sartorianus, *Polaskia chichipe*, *Rooksbya euphorbioides*. Ook twee succulente soorten uit de **Maagdenpalmfamilie** (*Pachypodium geayi*, *P. lamerei*) vertonen deze architectuur.

Sommige **zuilvormige cactussen** vormen aan de basis, half ondergronds, jonge scheuten, vermoedelijk via wortelstokken met de moederplant verbonden, zoals bij *Cleistocactus tominensis*, *Isolatocereus dumortieri*, *Marginatocereus marginatus*, *Micranthocereus polyanthus*, *Pilocereus brooksiana*. Dit komt overeen met het Tomlinson-model (fig. 7). Zo te zien is de stap van Corner naar Tomlinson niet bijzonder moeilijk te overbruggen. Een aantal andere grote cactussen en andere succulenten bezitten een vertakte hoofdstam, met gegroepeerde zijtakken, die boogvormig omhoog groeien en het patroon van de hoofdas herhalen. Dit model van Rauh (fig. 1) is goed herkenbaar bij enkele **Wolfsmelksoorten** (*Euphorbia abyssinica*, *E. candelabrum*, *E. davyi*, *E. trigona*, *E. tuckeyana*) en ook bij een grote cactus (*Cereus forbesii*).

Het gelijkend model van Attims (fig. 5), dat van het vorige verschilt door de meer even spreiding van de zijtakken langs de hoofdas, vinden we terug bij een andere **Wolfsmelksoort** (*Euphorbia canariensis*) en enkele cactussen (*Cereus dayamii*, *Pilocereus palmeri*). Tot slot kunnen we hier nog een nieuw en erg mooi type introduceren, wat de rijkdom van deze kas goed aantoonst!

Bij de grootste **Aloe-soort** (*Aloe bainesii*) en een kleinere **Wolfmelksoort** (*Euphorbia ovalifolia*) zien we dat de hoofdstam een eind rechtdoor groeit, bloeit en dan zijn groei stopt, 2 of meer zijtakken nemen deze functie over, gaan zelf ook bloeien en daarna hun groei stoppen, enzovoort.....

Aktiviteiten

1988

MEI

- 1/5 : 9u30 - Algemene rondleiding Plantentuin R.U.G.
10u - Thematische wandeling: Cactusserre.
1/5 : Onze traditionele lentewandeling te Leupegem.
Samenkomst:
13u30 - Ingang Plantentuin.
14u - Station Leupegem.

JUNI

- 5/6 : 9u30 - Algemene rondleiding Plantentuin R.U.G.
10u - Thematische wandeling: Tropische Voedingsgewassen.
26/6 : Dagexcursie naar het Domein Mariemont. (zie verder)
7u - Samenkomst Plantentuin.
Terug rond 20u.

JULI

- 3/7 : 9u30 - Algemene rondleiding Plantentuin R.U.G.
10u - Thematische wandeling: Medicinale planten.

17 tot en met 24/7: GENTSE FEESTEN!!!!

14u - Rondleidingen: uitgenomen de
dinsdag en vrijdag waarop
doorlopend demonstraties van
bloemschikken zullen gegeven
worden.
Ons cafetaria zal ook alle
dagen open zijn.

AUGUSTUS

6/8 : In voorbereiding:
Busuitstap: bezoek aan krui-
dentuin te Wevelgem, het Vlas
muzeum te Kortrijk en de Ro-
zentuin v.'t kasteel T'Hooce.
In ons volgend nummer meer
inlichtingen hierover.
7/8 : Rondleiding en thematische
wandeling.

SEPTEMBER

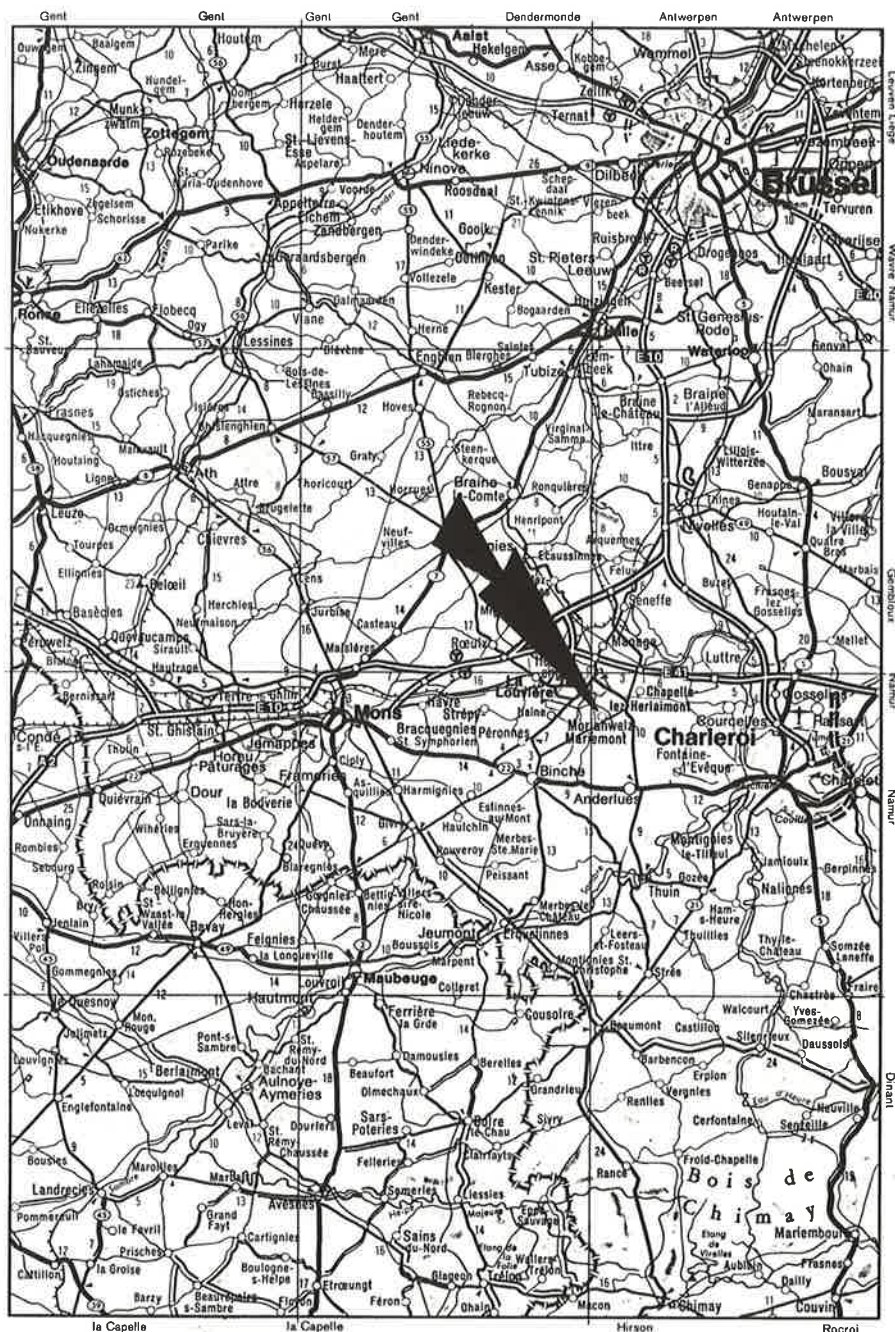
4/9 : Rondleiding en Thematische
wandeling.
18/9 : 9u. - 2de Ruildag.

OKTOBER

1 tot 7/10: Paddestoelententoonstelling.
1 en 2/10 : Paddestoelenfestijn vanaf 12u
2/10 : 10u - Thematische wandeling:
De Paddestoelen.

NOVEMBER

6/11 : 9u30 - Rondleiding in de Plantentuin

DAGEXCURSIE NAAR HET DOMEIN MARIEMONT
(Morlanwelz, Henegouwen) op
ZONDAG 26 JUNI 1988

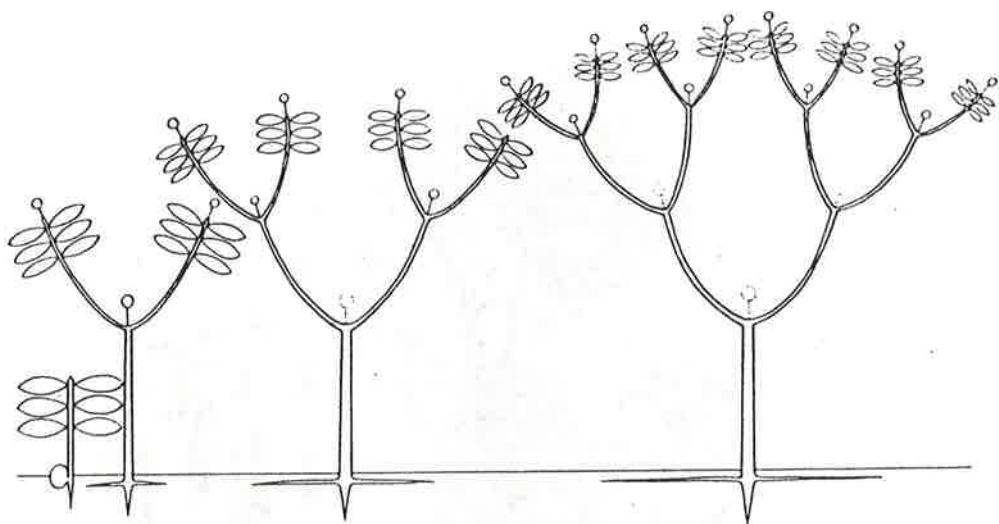
In dit prachtige park van 45 ha gaan we eerst en vooral de rijke verzameling bomen en struiken bewonderen, indrukwekkende boomgroepen, een grote verscheidenheid van gekweekte houtige planten door de "Dienst van het Groene Plan" aangebracht, een rozentuin en daartussen beroemde beelden (Meunier, Lambeau, Rodin, ...) en ruines van kastelen. Het domein dankt inderdaad zijn internationale faam aan zijn historische kastelen: dat van Maria van Hongarije, voltooid in 1548 en vernield door de Fransen in 1554; dat van Albrecht en Isabelle, bewoond vanaf 1608 en herbouwd in 1750-1760 door Karel van Lotharingen en weer vernield door de Fransen in 1794; dat van Nicolaas Warocqué in 1831 gebouwd, in 1917 geschonken aan de Belgische staat en in 1960 afgebrand..... Wie wil op zo'n plaats nog een kasteel bouwen?

Na de pick-nick rondleiding door een gids in het moderne Koninklijke Muzeum van Mariemont, met zijn rijke kunstschaten uit China, Griekenland, Italië, enz. een overzicht van de vroege beschavingsperiodes in onze streken en een fraaie verzameling Doorniks porselein. Vooraleer de terugreis aan te vatten bezoeken we nog kort het vlakbij liggende BINCHE.

Dit wordt een mooie excursie!! Zorg dat U er bij bent, door tijdig in te schrijven.

We vertrekken aan de Plantentuin om 7u. per bus en zullen rond 20u. terug zijn.

Inschrijven door 400 fr. te storten op onze rekening, nr. 001-1192154-03, vóór 15/6. Wandelschoenen aantrekken en pick-nick meene-men.

*(fig. 11) = **model van Leeuwenberg**

Tijdens deze wandeling kan U kennismaken met een tiental architectuurtypes, gedemonstreerd aan de hand van levende bomen en struiken in de Plantentuin. Veel plezier toegewenst bij uw pogingen om in deze concrete vormen de ideële modellen terug te vinden.

Paul GOETGHEBEUR

uit onze taaltuin

In het tijdschrift "Nederlands van Nu" van de Vereniging Algemeen Nederlands vond een lid van onze vereniging een paar artikels over planten en taalgebruik.

Daar deze vereniging niet beter verlangt dan zo ruim mogelijk de goede taalkennis en het goed taalgebruik te verspreiden, vroeg hij ons het hierna volgende artikel over te nemen uit dit tijdschrift. Waar we met dank zullen aan voldoen en op een vervolg hopen.

BEUKEN en HEESTERS

Een beuk heet in het Duits Buche en in het Engels beech en daaraan kun je al merken dat het om een oud en inheems woord gaat. Het Middelnederlandse woord boeke staat trouwens nog dichterbij het Duitse Buche. Het hoort bovendien in de Indogermaanse familie thuis, want in het Latijn is die boom een fagus. Wellicht is het woord verwant met Grieks fagein "eten". De boom zal dan zijn naam gekregen hebben naar de eetbare vruchten, de beukenootjes.

Een beukenbos was een Boekhout, waarin hout een bos is; denk aan de Haarlemmer Hout.

Trouwens ook in het Frans en het Engels betekenen bois en wood respectievelijk zowel hout als bos. Varianten van zo een Boekhout zijn: Boechehout(e), Bochhout, Bockhout, Bocholt, Bochholtz. Maar Buchenwald, al is het in oorsprong een beukenwoud, heeft sedert de tweede wereldoorlog zijn frisse bosgeur wel verloren. Een beukenbos kon ook een Boekt worden genoemd, met dat collectiverende t-suffix dat we al in Elst "elzenbos" leerden kennen. Boekt is een plaatsnaam in Perk bij Brussel en Ter Boekt in Zolder. De familienaam Verboeckhoven herinnert aan boeken- of beukenhof. Door een wisseling van v en g kon Van Boekenhoven zelfs Boekenooogen worden. Een kleine beuk was in het Latijn een fagellus, die zich in het Frans tot Fayel of Faiel ontwikkelde. En zoals Alnetum een elzenbos is, zo is fagetum een beukenbos, b.v. in de plaatsnamen Le Fay, Fays, Fayt en in de familienaam Fayat.

Boek, d.i. beuk, vinden we nog terug in boekweit, Duits Buchweizen, Engels buckwheat, letterlijk beuketarwe. Dit gewas kreeg die naam omdat de graankorrel naar de vorm op een beukenootje lijkt.

Nauw verwant met de beuk of boek is het boek (Engels book, Duits Buch). Een boek zou oorspronkelijk een schrijftafeltje van beukehout zijn geweest. Maar het Gothische woord bôka betekende letter en de meervoudsvorm bôkôs: geschreven stuk, brief, document, boek. Vergelijk maar Latijn littera "letter" met meervoud litterae "brief", zodat het Franse woord lettre zowel letter als brief betekent.

Gotisch bôka kreeg de betekenis letter waarschijnlijk omdat de Germanen hun letters in beukehouten staafjes griften. Beukehout is nl. geen al te hard hout zodat het daarvoor

wel geschikt was. Dit verklaart anderzijds de hoekigheid van de runetekens. Die beukestaafjes of boekstaven zijn onze letters geworden. Daarom spreken de Duitsers nog altijd van hun Buchstaben, buchstabieren zij als wij spellen of boekstaven. Maar boekstaven gebruiken wij nog maar zelden voor spellen; we herkennen er het woordje beuk niet meer in, maar wel boek, zodat boekstaven zoveel betekent als te boek stellen, opschrijven, b.v. in de uitdrukking "het staat geboekstaafd".

In die houten beukenstaafjes moesten de letters dus worden gegrift of gereten. Zo begrijpen we waarom het Engelse werkwoord write "rijten" ook "schrijven" betekent.

Maar er is nog een andere woordstam die iets met beuken te maken heeft, nl. hees. Er zijn enkele plaatsnamen Hees, o.a. bij Tongeren. Hees gaat terug op Germaans haisjô "jong beukenbos, struikgewas". Het komt ook voor in de plaatsnaam Heeswijk.

In het Gallo-Romaans kreeg haisia de betekenis haag, omhaagd bos. Het werd Oudfrans haise "haag, kleine deur", dat we in de familienaam Delhaise terugvinden. Tacitus had het over de "Silva Caesia" aan de Roer.

Een afleiding van haisjô met het achtervoegsel -dra gaf Germaans haisdra, of Nederlands heester "jonge beuk". En uit die betekenis jonge beukestam groeide die van boomachtige struik, struik. Ook het Middelduits kende het woord heister voor jonge beukestam, jonge boom. Heister is een plaatsnaam in Unkel bij Koblenz en er is verder nog Heisterbach en Heisterschoss. De Fransen vergaten hun autochtone uit fagus ontwikkelde boomnaam en namen onze heester over als hestre. In hêtre "beuk" herinnert de circumflex nog aan de oorspronkelijke s.

Als Boekt een beukenbos is, dan is Heest of Heist er ook een. Dit Heist vinden we b.v. in Heist-op-den-Berg. Ook bij heester kon een collectieve plaatsnaam worden gevormd, nl. Heestert in West-Vlaanderen. Zo 'n beukenbos of heestert komt ook in Noord-Frankrijk voor, nl. Hestrud bij Avesnes. Dit is eigenlijk een oude vorm, want het Westvlaamse Heestert heette in 1108 ook Hestrut.

In het Westvlaams kreeg het woord heester nog een hele bijzondere betekenis, nl. die van hofje, een tuin met fruitbomen, ommuurd en met een huis erbij. Tot voor korte tijd waren er in Brugge nog twee volkse kroegen met de naam heester. Maar hun dagen zijn geteld. Onlangs sloot ook "'t Spaans Heester" zijn deuren.

Frans DEBRABANDERE

Overgenomen uit: Nederlands van Nu.

Jaargang XXXIV - nr 5 - sept./okt. 1986 p.142

en ons toegestuurd door dhr. Jef VANDEBULCKE.

BOEKENNIEUWS !

BAUDOUIN, J.C. (1987).

DE HOUTACHTIGE GEWASSEN.

deel I: De Koniferen.

Brussel, Ministerie van Openbare Werken.

De Dienst van het Groenplan (Ministerie van Openbare Werken) houdt zich sedert 1960 bezig met beplantingen langs wegen, in parken en rond openbare gebouwen. Ten behoeve van hun personeel, maar ook voor een ruimer publiek, bracht deze Dienst een soort naslagwerk tot stand over de houtige gewassen.

Het boek zal 3 delen omvatten, waarin de naaldbomen, de loofbomen en de struiken van België behandeld worden, zowel inheemse als aangeplante soorten. Het eerste deel is nu verschenen, een boek van 225 blz op DIN A4-formaat. Dit is een uitgave van het Ministerie van Openbare Werken, waar het boek te koop is (Dienst van het Groenplan) voor 1.000fr. De oorspronkelijke tekst en uitgave is in het Frans, de Nederlandse uitgave is een vertaling door de heren Duprez en Van Cappelen, landschapsdeskundigen van het Groenplan.

Het boek begint met de verklaring van systematische begrippen en de terminologie; er zijn heel wat tekeningen om een en ander te verduidelijken. Niet alle omschrijvingen zijn echter duidelijk of zelfs korrekt; overleg met een ervaren plantkundige had wellicht de kwaliteit gunstig beïnvloed.

Er volgt dan (blz. 45-69) een geïllustreerde determinatiesleutel, waarmee de voornaamste coniferengeslachten kunnen geïdentificeerd

worden. De presentatie is vrij origineel en de sleutel werkt. Twee fouten: coniferen hebben geen vruchten, maar naakte zaden; en de "stammen" binnen de familie der Pinaceae (blz. 59-62) zijn onderfamilies!

Vanaf blz.70 worden dan in alfabetische orde de verschillende geslachten besproken. Er is telkens een determineertabel voor de soorten, een uitvoerige beschrijving van elke soort met telkens de belangrijkste cultivars (=gekweekte variëteiten) en vooral een overvloedige en meestal mooie illustratie (foto's van bomen, takken, kegels, ...). Last but not least ook telkens technische en praktische gegevens over groei, kweek, ziekten, merkwaardige specimens, enz.

Op blz. 194-198 is er nog een "Samenvattende tabel van de harsachtigen" (sic! = les résineux!; op blz 201 een tabel van de dendrologische belangrijke parken en arboreta van België waarin de Plantentuin van Gent niet vermeld staat; op blz. 204 een kaart van China en op blz. 206 een kaart van de U.S.A. Tenslotte een lijst van afgekorte auteursnamen zoals men die aantreft in de wetenschappelijke (= latijnse) plantennamen, een beknopte bibliografie die vooral Franstalige boeken vermeldt en een index van de wetenschappelijke namen en van de Nederlandse namen.

Alles samen wordt hier veel informatie geboden over de naaldbomen, niet in het minst door talrijke, meestal originele kleurfoto's. Er zijn zoals altijd wel wat fouten - de meeste hadden gemakkelijk kunnen vermeden worden door overleg met plantkundigen - maar globaal toch een zeer bruikbaar dendrologisch werk voor de kritische lezer.

Prof. P. Van der Veken.

Ook van het Kluwer Algemene Uitgeverijen - front ontvingen we weer een paar boeken ter inzage. Deze maal komen ze uit de Groen Boekerijreeks van Zomer en Keuning Ede/Antwerpen en zijn speciaal voor mensen met tuinproblemen.

EENVOUDIGE TUINONTWERPEN van Wim Oudshoorn en B. Galjaard.

Het is een boek van 128 blz. formaat 15x23 cm met ideeën voor mensen met kleine tuinen. Vanuit de gedachte dat iedere tuin moet passen bij zijn bewoners, creëerden de schrijvers 18 verschillende basisontwerpen. De originele ontwerpen kunnen geheel of gedeeltelijk worden toegepast en naar eigen inzicht en gevoel worden aangepast of uitgebreid.

Het boek staat vol ideeën en praktische suggesties om van de kleine tuin iets heel moois te maken. De auteurs dringen niet zozeer hun eigen mening op, maar laten U kiezen uit een groot scala verantwoorde mogelijkheden.

Uit hun basisontwerpen kunt U uw eigen tuinontwerp maken, naargelang de tuin die U zelf wenst aan te leggen. Een bloementuin, een inheemse of een groententuin, een tuin aan de waterkant, een tuin voor jongeren of voor senioren, een tuin met weinig werk of, spijtig genoeg soms, met veel werk, tot onze stedelijke binnentuinen of ergens tussen gevel en trottoir.

Elk tuinplan bevat een zeer duidelijke ontwerpbeschrijving, beplantingssuggesties, een groot aantal technische raadgevingen en informatie over aanleg en onderhoud van de tuin.

Tevens geven de auteurs algemene adviezen over bemesting, snoeien, gereedschap en vele

andere praktische wetenswaardigheden.
Het is een aan te bevelen ideeënboek dat U helpt bij het op eenvoudige wijze zelf ontwerpen van een kleine tuin, die daardoor ongetwijfeld een grootse aanblik zal krijgen. Het boek is verkrijgbaar in Uw boekhandel aan de prijs van 495 fr..

12 MAANDEN IN DE TUIN van Johannes HÖHNE en Paul Gerhard WILHELM.

Dit boek is als het ware een aansluitend geheel bij de vorige uitgave. Het is een werkwijzer voor de sier-, fruit- en groententuin. 12 Maanden in de Tuin onderscheidt zich van alle andere boeken over dit onderwerp, doordat het de tuinliefhebber als het ware aan de hand meeneemt in zijn tuin en hem daarbij uitlegt wanneer, waarom en hoe bepaalde werkzaamheden het best uitgevoerd kunnen worden. Het "wanneer" is bereikt door de indeling in maanden. Iedere tuinliefhebber weet dat er voor alle karweitjes, of het nu bemesten, zaaien, maaien, planten, snoeien, enz. is, een meest geschikt tijdstip is afhankelijk van diverse factoren.

Het "waarom" is net zo belangrijk. Bijvoorbeeld om in de moestuin een optimale oogst te bereiken, in de siertuin van vroeg in het jaar tot in de herfst kleurrijke bloei te hebben en in de fruittuin echt smakelijke kwaliteitsvruchten te kunnen plukken.

Het "hoe" completeert het geheel. Uit jarenlange ervaring en onderzoek ontstonden richtlijnen voor plantafstanden, snoei- en vermeerderingsmethoden, mate van bemestingen, enz., die allen in dit boek zijn verwerkt.

Tot in detail worden al deze zaken behandeld. Grondsoorten, meststoffen, zuurtegraad, ta-

bellen van siergewassen, de beste rassen met de minste problemen voor groente- en fruittuin, bescherming tegen vorst, bestrijding en voorkomen van plagen en ziekten en nog veel meer is tot in de puntjes en op duidelijke wijze naar voren gebracht.

Het boek is ingedeeld volgens de twaalf maanden. In elke maand wordt dan telkens in volgorde gehandeld: de grondbeginselen en algemeenheden, de siertuin, de fruittuin en de groententuin. In dit stramien worden dan de meest dooreenlopende onderwerpen op een zeer interessante wijze behandeld.

Het is werkelijk een boek buiten het gewone dat we sterk aanbevelen aan elke tuinliefhebber.

Het 17,5x24,5 cm grote boek omvat 360 blz., heeft zeer duidelijke tekeningen en diverse kleurenfoto's en kost momeneel in Uw boekhandel 595 fr.

Niet uitstellen!!!!

PLUS M.

INFO

KONINKLIJKE SERRES VAN LAKEN OOK DIT JAAR OPEN VOOR HET PUBLIEK!

Ook dit jaar zal het publiek de koninklijke serres te Laken kunnen bezoeken. De serres zijn open van 9u30 tot 12u en van 14u tot 17u op de volgende data: 30/4 en 1-3-4-5-7-8-10-11-12-14-15-17-18/5. De verlichte serres kunnen van 21u15 tot 23u bezocht worden op 29 en 30/4 en op 6-7-12-13-14/5. Voor de avondbezoeken wordt een entreegeld gevraagd van 50 fr ten voordele van het Hulpfonds van de Koningin. Voor bezoekers jonger dan 18 jaar is de toegang gratis. De ingang van de serres ligt aan de hoek van de Koninklijke Parklaan en van de Van Praetlaan (standbeeld van Neptunus). Parking is voorzien in de Vorstenhuislaan (rechtover het kasteel van Laken). Een zeer aanbevolen bezoek.

o
o o

PLANTSOENENDIENST STAD GENT. GROENE WEEK: 14 - 21 MEI.

Ook bevelen we de OPEN-POORT-DAGEN aan van de STEDELIJKE PLANTSOENDIENST, Stationstraat 1-2 te De Pinte en dit op 14 en 15 mei 1988 doorlopend te bezoeken van 14 tot 18 uur. Er is gratis busvervoer voorzien vanaf het Sint-Pietersstation om 14 u, 15 u en 16 u.

Terugrit verzekerd tot 18 u.

Het bekijken van die enorme hoeveelheid planten, welke een paar dagen later uitgeplant zullen worden in de stad, doet ons duizelen. Ook krijgen we een zeer goed overzicht van het enorme werk en de kosten om dit te bereiken. En dat er dan vandalen zijn die op onze kosten deze planten weer zullen vernietigen zoals elk jaar !!!!!

o
o o

INFO-RONDRIJEN i.v.m. het openbaar groen:

16/5 te Drongen: 14u-16u;

17/5 te Mariakerke: 9u-11u;

te Wondelgem: 14u-16u;

18/5 te Sint-Denijs-Westrem: 9u-11u;

te Zwijnaarde: 14u-16u;

19/5 te Gentbrugge: 9u-11u;

te Ledeborg: 14u-16u;

20/5 te Sint-Amandsberg: 9u-11u;

te Oostakker: 14u-16u.

De rondritten vertrekken aan de GROENLOKETTEN in de Dienstencentra.

o
o o

17 mei om 19u in de gemeenteraadzaal Stadhuis Gent, Botermarkt 1: INFO-AVOND OPENBAAR GROEN BELEID EN BEHEER.

o
o o

Op 21 mei 1988 is er een "wandeling door het stedelijk groen te Gent", vertrek om 14u30 op

St Annaplein, einde rond 17u30 aan het Citadelpark.

Is er, met eenieders akkoord, te weinig groen dan loont het toch de moeite om er eens naar te gaan kijken!

o
o o

DIVERSEN

Het is nu het ogenblik om grassen te plukken en te drogen voor onze cursus CREATIVITEIT MFT DROGE NATUURLIJKE MATERIALEN.

o
o o

H E L P ! ! ! !

We doen nogmaals een oproep om te komen helpen in de Plantentuin: onkruid verwijderen uit de potten van de Orchideeën en ook voor de heraanleg, bodemaanpassingen, van de rots-tuin.

Indien U er interesse voor heeft, even bellen naar de heer OTTEN, 091/22 78 21 toestel 303. Wie doet mee !! Bij voorbaat dank.

De VRIENDEN van de PLANTENTUIN GENT

driemaandelijks tijdschrift
zevende jaargang
nr 1 maart 1988

verantwoordelijke uitgever:

M. PLUS
Driessstraat 35
9218 GENT-LEDEBERG
tel. 091-31 03 71

afgiffekantoor
LEDEBERG 1